

Guldsmed Hans Ebbe Johannsen

(Firmaet Ulrich Johannsen)

Blandt de mange indleveringer, vi modtager i årets løb, var bl.a. en fin trækiste (ca. 70 × 40 × 40 cm) fra efterkommere af ovenstående.

Blandt de mange ting (bl.a. sølvstempler), diverse papirer, fotos osv. fandt vi en levnedserbetning, som Hans Ebbe Johannsen egenhændigt havde nedskrevet, da han var ca. 75 år gammel.

Den maskinskrevne – og tysksprogede – beretning fylder i sin helhed syv tætskrevne A4-ark så vi nøjes med at gengive den i udpluk:

Hans Ebbe, der var søn af stifteren af guldsmedefirmaet Ulrich Johannsen, blev født i 1856 og voksede således op i krigstiden omkring 1864. Blandt hans erindringer om krigstiden kan bl.a. nævnes, at hans broder en dag kom hjem med en mængde bly, som faderen kunne bruge i forbindelse med sølvsmearbejdet. Han havde naturligtvis ventet, at faderen roste ham for hans indsats, men da

faderen hørte, at drengen havde stået nede på Rådhusstorvet og set på, når der slog granater ned under bombardementet og så derefter havde skyndt sig at "skrælle" de eksploderede granater for blykappen fik han – i stedet for ros – prygl.

I 1871 kom Hans Ebbe i en alder af kun 15 år i lære hos en guldwarefabrikant i Bad Segeberg, og han beskriver udførligt, hvordan det var at være lærling på den tid.

Efter at have været i lære i fem år kom Hans Ebbe hjem i faderens firma, der (i forhold til lærepladsen) var meget gammeldags.

Faderen benyttede f.eks. en petroleumslampe til at lodde, med mens lærepladsen for længst var gået over til gas, og det sørgede Hans Ebbe for straks blev indført i familiefirmaet. Det eneste, der var bevaret, var firmaets gode renommé.

For at blive kendt i omegnen deltog Hans Ebbe i mange landbryllupper (i en periode over 50 om året!), og han beskriver meget nøje, hvordan det gik for sig – i et tilfælde nåede han tre på én dag: suppen på Nordals, stegen i Ketting og så punch og dans i Vollerup! På en sådan dag var det ikke ualmindeligt at indtage et par flasker rødvin og omkring 20 kaffepuncher, men da han spiste godt og svedte rigeligt under dansen, gik det vel!

Hans Ebbe fik også tid til at deltage i det offentlige liv på mange fronter: Han grundlagde en gymnastikforening (både for dansk- og tysksindede) sammen med Johs. Ewers, han var med til at grundlægge byens museum, var medlem af byrådet, hvor han fik stor indflydelse på grund af sin neutralitet, formand for sygekassen og håndværkerforeningen, og han havde stor indflydelse på etableringen af jernbanen til Tinglev såvel som den alsiske "Kleinbahn".

Også det frivillige brandværn fik han tid til at være med til at etablere og deltage i arbejdet i 17 år. I 1903 grundlagde Hans Ebbe Frimurerlogen sammen med slagtermester Chr. Franzen, i år 1900 var han formand for en stor industriudstilling, hvor man for første gang kunne præsentere elektrisk lys. Også i den forbindelse havde Hans Ebbe succes med sit politisk neutrale væsen.

At man demonstrerede elektrisk lys på udstillingen gjorde naturligvis, at mange borgere fik lyst til at få installeret elektricitet, og at byen samtidig fik et vandværk, var Hans Ebbe også stærkt medvirkende til.

Også Ladegården var Hans Ebbe involveret i, og han beskriver, hvordan man bar sig ad med hensyn til erstatning, da den store lade brændte, han købte på byens vegne et stort stykke af gartner Nicolaisens grund, så Kongevej kunne udvides, og en stor sag var også spørgsmålet om forpagtning af pontonbroen.

Da Sonderburger Bank gik fallit, frygtede guldsmeden at skulle samme vej, men det gik lige modsat: Folk turde ikke sætte deres penge i banken og investerede i stedet i værdigenstande. Også

denne sag var guldsmeden involveret i, idet han var stærkt medvirkende til, at indskydernes tab ikke blev så store som frygtet.

Hans Ebbe var medlem af både byrådet og amtsrådet, og i den sidste egenskab nævner han bl.a. en strid om, hvem der ejede pontonbroen.

Guldsmedeforretningen Ulrich Johannsen og ejendommen Perlegade 24 solgte Hans Ebbe til sin søn Hans, der dermed var tredje generation i firmaet. Han skriver, at sønnen ikke havde sin fars talegaver, men at han var en dygtig købmand, der havde stor støtte af sin hustru, der tog sig af det komplicerede bogholderi. Sønnen udvidede firmaet med en radio- og installationsforretning, og Hans Ebbe giver udtryk for, at han håber, at hans barnebarn, Hans Ulrich (søn af Hans Ebbes datter Wiebke, gift Ramhøj) med tiden kan overtage firmaet.

Dette ønske gik dog ikke i opfyldelse idet firmaet lukkede omkring 1974, hvor Danske Bank overtog bygningen for at kunne udvide sine faciliteter. (Som det måske kan anes på billedet fra 1974 er der ikke længere sølvvarer, men tøj i vinduerne. Dette skyldes, at firmaet Helmer & Jørgensen fik tilbudt at benytte udstillingen gratis, indtil bygningen skulle fjernes).

Hans Ebbe nævner til sidst at han under første verdenskrig var skønsmand ved "Guldindkøbskontoret" for hvilken indsats han blev udmærket med "Verdienstkreuz" ligesom han var repræsentant for "Landesbrandkasse", og efter genforeningen for firmaet forsikrings-selskabet "Grøn & Witzke".

Kai Viggo Jørgensen